

Egil Skallagrímsson

Sønnetabet ca. 980

1.
Tungt og trægt
tungen løftes,
min sangs vægt
sorg nedtynger;
·Vidurs rov
ej venter jeg
så snart strømmer
af sjælsdybet.

2.
Ikkun tungvindt
af tankens hus
– mørk kummer
det mager så –
·Friggs husbonds
fund kan ledes,
hjembåren
fra ·jættelandet.

3.
·Brimers blod
bruser foran
·dvalens bos
dør ved stranden.

4.
Min ·æt nu
mod enden stunder
lynsveden
som løn i skov;
bort bæres
med bøjet sind
en søns lig
fra sengens strå.

5.
Jeg mindes først
min faders død,
dernæst min
moders bortgang;
ud bæres
af ·ordhovet
·løvkranset
lovsangs-tømmer.

6.
Ondt bølgen
en åbning slog
i min faders
frændegærde;
min søns plads
af søen ryddet
gaber tom
og glædesløs.

7.
·Ran fra mig
har røvet liv,
på frænder arm
jeg fattes venner;
min æts bånd
·Ægir mørned,
sled ·en tråd,
som selv jeg tvandt.

8.
Kunne mit sværd
svale vreden,
da omkom
den ·ølkoger;
var stærk jeg
som stormens æt,
drog jeg ud
mod ·Ægirs frille.

9.
Jeg har ikke
arm og våben
til at slå
min søns ·bane,
for alle ser,
at uden slægt
græmmes ensom
den gamle knark.

10.
Mig har sø
meget røvet
– bedsk er frænders
fald at røbe –
dengang højt
til hellig glæde
ættens skjold
·undlivet drog.

11.

Jeg ved selv
min søn havde
ej ussel mands
evne røbet,
hvis han var
vokset til mand
med ·hær-gauts
hånd om sværdet.

12.

Fulgt har han
sin faders ord,
om alle end
andet bød ham;
han var hjemme
min hjælp ·årle,
gav min arm
øget styrke.

13.

Mig rinder
i ·månens bjørns
bør stundom
brodersavnet;
knuget jeg
i kampvrimlen
spejder rundt
og spørger tit,
om en mand
ved min side
vil hugge hårdt
i ·Hilds uvejr.

14.

Trængt jeg er,
mig trods bydes,
varsomt går
den venneløse.

15.

Ej tit findes
et trofast sind
blandt alle her
i ·Elgs galge;
slapt sælger
slægtens ·øder
broders lig
for billigt guld.

16.
Gerne jeg
når guld kræves ...

17.
Ingen mand
får atter en søn,
der ej selv
en søn avler,
heller ej
kan anden mand
blive dig
i broders sted.

18.
Hobens snak
huer mig ringe,
skønt hver mand
venskab hykler;
mod ·bi-vejs
bo min hustrus
søn drog bort
til slægtsstævne.

19.
·Maltets sumps
mesterkoger
byder mig
ubændig trods;
ej jeg kan
oprejst holde
·viddets vogn
i vågne nætter.

20.
For min søn
har ·sotens glød
røvet mig
og ramt mig hårdt,
dog jeg ved,
min dreng leved
·lydefrit
liv usmædet.

21.

End jeg mindes,
at op til sig
i Gudhjem
·Gøters skærmer
tog ættens ask,
som jeg lod gro,
en kvist på
min kvindes stamme.

22.

Jeg var ven
med ·vognfyrsten,
jeg blev tryg
i tro på ham;
men ·spyddrotten
sprængte båndet,
sejrs ophav
bar svig mod mig.

23.

·Valhals drot,
·Viles broder,
ugerne
mit offer gives;
dog mig har
·Mims ven ydet
bedste bod
for bedske tab.

24.

Én ·idræt
·ulvens fjende
lydefri
lod mig øve,
gav mig sind,
der snart gjorde
valen ven
til vis uven.

25.

Tung er sorgen,
·Tvegges ·uven
·nære slægt
på næsset venter;
dog kun glad
og ved godt mod
på Hels komme
her jeg bier.

(oversat af Martin Larsen)

Egil Skallagrímsson

Egil Skallagrímsson (ca. 910-990), islandsk høvding og skjald, hovedpersonen i Egil Skallagrímssons saga. Enkeltstroferne og tre digte, bl.a. „Sønnetabet“, i sagaen tilskrives Egil; de betragtes som nogle af de fineste eksempler på islandsk litteratur i middelalderen. Egil Skallagrímssons saga er forfattet ca. 1230.

Gloser:

Vidurs rov: digtekunsten. Jätten Vidur havde skjaldemjøden (drik, som giver digterne deres skaberkraft) i sin besiddelse, indtil Odin stjal den
Friggs husbond: Odin, bl.a. visdommens og digtningens gud, den øverste blandt de nordiske guder
jættelandet: Jotunheim, hvor asernes fjender, jætterne, boede
Brimers blod: havet. Brimer er tilnavn til Ymer, urjätten, som aserne slog ihjel, hvorefter de dannede verden af hans krop
dvalens bos dør: klippe. Dvalen er navnet på en dværg, som udfører smedearbejde
æt: slægt
ordhoved: munden
løvkranset lovsangs-tømmer: digt
Ran: havets døds gudinde, Ægirs hustru
Ægir: havjætte, som brygger den skjaldemjød (se glose), aserne narrer fra jætterne for at få del i digtekunsten
en tråd, som selv jeg tvandt: dvs. en slægt, jeg selv var ophav til
ølkoger: Ægir
Ægirs frille: Ran, (frille: elskerinde)
bane: drabsmand eller -mænd
undlivet: dræbt
hær-gaut: kriger
årle: tidligt
månens bjørns bør: erindringen; månebjørnen = vilddyret, der skal sluge månerne i ragnarok, her = jätten, trolden
Hilds uvej: krig eller kamp. Hild er en af valkyrierne, som udvælger krigens ofre og fører dem til gudernes hær
Elgs galge: Elg er formentlig et af Odins tilnavne
øder: slægtsmedlemmer, som ikke varetager slægtens tarv, men tænker på egen vinding
bi-vejs bo: luftens bo
Maltets sumps mesterkoger: øllets mesterkoger,
Ægir (se tidligere glose: Ægir)
viddets vogn: hovedet
sotens glød: sygdommen. Odin taler her om sin anden søn Gunnar, der døde af sygdom
lydefrit: fejlfrit
Gøters skærmer, vognfyrsten, spyddrotten, Valhals drot, Viles broder: navne for Odin
Mims ven: navn for Odin. Hentyder til, at Odin satte sit ene øje i pant hos jätten Mimer og fik del i hans visdom
idræt: kunst
ulvens fjende: Tor, krigsgud, søn af Odin. Personificerer den fysiske, mandlige styrke
Tvegge: Odin (se tidligere glose: Friggs husbond)
uven: Fenrisulven
nære slægt: Hel, døds gudinden